

Sygn. akt VI GC 1080/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 grudnia 2018 roku

Sąd Rejonowy w Gdyni VI Wydział Gospodarczy, w składzie:

Przewodniczący:	SSR Justyna Supińska
Protokolant:	st. sekr. sąd. Dorota Moszyk

po rozpoznaniu w dniu 12 grudnia 2018 roku w Gdyni

na rozprawie

sprawy z powództwa(...) **spółki akcyjnej z siedzibą w W.**

przeciwko **J. Z.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego J. Z. na rzecz powoda (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 49 327,39 złotych (czterdzieści dziewięć tysięcy trzysta dwadzieścia siedem złotych trzydzieści dziewięć groszy) wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy procentowej kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym, nie przekraczającymi wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie, liczonych od kwoty 41 382,72 złotych za okres od dnia 13 listopada 2017 roku do dnia zapłaty.

II. zasądza od pozwanego J. Z. na rzecz powoda (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 4 241,38 złotych (cztery tysiące dwieście czterdzieści jeden złotych trzydzieści osiem groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu;

III. nakazuje ściągnąć od pozwanego J. Z. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Gdyni kwotę 1 850 złotych (jeden tysiąc osiemset pięćdziesiąt złotych) tytułem różnicy pomiędzy opłatą sądową od pozwu należną a uiszczoną.

Sygn. akt VI GC 1080/18

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 13 listopada 2017 roku złożonym w elektronicznym postępowaniu upominawczym powód(...) spółka akcyjna z siedzibą w W. domagał się zasądzenia od pozwanego J. Z. kwoty 49 327,39 złotych wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy procentowej kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego, z ograniczeniem wynikającym z treści art. 481 § 2⁽¹⁾ k.c., liczonymi od kwoty 41 382,72 złotych za okres od dnia 13 listopada 2017 roku do dnia zapłaty, a także kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód wskazał, że zawarł z pozwanym J. Z. umowę pożyczki numer (...), na podstawie której przekazał pozwanemu w dniu 27 sierpnia 2013 roku środki pieniężne. Pozwany jednakże nie wywiązywał się z obowiązku spłaty rat pożyczki, wobec czego umowa została wypowiedziana, a roszczenie o zwrot pozostałej niespłaconej kwoty stało się wymagalne.

Na dochodzoną pozwem kwotę składają się: kwota 41 382,72 złotych obejmująca wymagalny kapitał pożyczki, kwota 5 622,17 złotych obejmująca odsetki od należności nie spłaconej w terminie naliczone do dnia 12 listopada 2017 roku oraz kwota 2 322,50 złotych z tytułu kosztów, opłat i prowizji.

Nakazem zapłaty wydanym w dniu 07 grudnia 2017 roku w postępowaniu upominawczym w sprawie o sygn. akt VI Nc-e 2171118/17 referendarz sądowy Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie uwzględnił żądanie pozwu w całości.

W sprzeciwie od powyższego orzeczenia pozwany J. Z. domagał się oddalenia powództwa wskazując w uzasadnieniu, że powód nie wykazał, że ustalona przez niego i dochodzona w przedmiotowym postępowaniu sądowym wysokość kwoty kapitału pożyczki, odsetek umownych od kwoty kapitału pożyczki oraz innych kosztów, opłat i prowizji, została obliczona w sposób prawidłowy, rzetelny oraz bezstronny.

Ponadto pozwany wskazał, że wyciąg z ksiąg rachunkowych powoda z dnia 13 listopada 2017 roku, który stanowił podstawę do wydania zaskarżonego nakazu zapłaty został wystawiony w sposób błędny i w oparciu o bliżej nieokreśloną podstawę prawną oraz nie stanowi dokumentu urzędowego, a nadto został sporządzony przez szeregowego pracownika banku, wobec czego nie można stwierdzić, czy osoba ta była do tego umocowania i czy było to umocowanie właściwe. Pozwany podniósł również, że art. 481 § 2⁽¹⁾ k.c. wyklucza możliwość zastosowania tego artykułu do pożyczek długoterminowych udzielanych przez instytucje kredytowe. Mając powyższe na względzie, pozwany podniósł, że roszczenie powoda jest bezzasadne, ponieważ umowa wiążąca pozwanego z (...) spółką akcyjną z siedzibą w W. dotyczyła długoterminowej, a nie zwykłej pożyczki i została udzielona przez instytucję bankową.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 22 sierpnia 2013 roku J. Z. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą (...) J. Z. zawarł z (...) spółką akcyjną z siedzibą w W. umowę pożyczki numer (...).

Na podstawie tej umowy bank jako pożyczkodawca udzielił J. Z. pożyczki w kwocie 50 000 złotych (pomniejszonej o kwotę prowizji) z przeznaczeniem na finansowanie bieżącej działalności gospodarczej i zakup sprzętu do wyznaczania szlaków turystycznych, zaś J. Z. jako pożyczkobiorca zobowiązał się do spłaty tej pożyczki wraz odsetkami i innymi należnościami wynikającymi z umowy w 120 ratach, których termin zapłaty i wysokość określona została w harmonogramie spłat.

W przypadku wystąpienia zaległości w spłacie jakiegokolwiek raty odsetkowej powyżej 14 dni kalendarzowych i/lub braku wymaganego obrotu na rachunku bankowym, weryfikowanych po terminie płatności 2 rat odsetkowych, system spłaty rat pożyczki ulegał zmianie na tryb spłaty rat kapitałowo – odsetkowych, z zachowaniem dotychczasowego okresu finansowania. Zmiana sposobu spłaty nie wymagała zawarcia aneksu do umowy pożyczki, przy czym pożyczkobiorca otrzymywał nowy harmonogram spłat.

Oprocentowanie pożyczki było stałe. Bank miał prawo wypowiedzieć umowę pożyczki, z zachowaniem 30 – dniowego okresu wypowiedzenia – w przypadku: niedotrzymania przez pożyczkobiorcę któregokolwiek z warunków udzielenia pożyczki, niewykonania lub nieterminowego regulowania przez pożyczkobiorcę zobowiązań wobec banku, w szczególności w przypadku, gdy pożyczkobiorca zalega w całości lub części z zapłatą dwóch rat pożyczki i pomimo wezwania do zapłaty nie spłaci zaległości w terminie wskazanym w tym wezwaniu, stwierdzenia, że którekolwiek z oświadczeń lub dokumentów złożonych przez pożyczkobiorcę we wniosku o udzieleniu pożyczki lub umowie pożyczki jest fałszywe lub niezgodne ze stanem faktycznym, nieustanowienia przez pożyczkobiorcę we wniosku lub ustania któregokolwiek z wymaganych przez bank zabezpieczeń pożyczki w sposób sprzeczny z umową pożyczki, pogorszenie – według oceny banku – zdolności kredytowej pożyczkobiorcy rozumianej zgodnie z art. 70 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe (w sposób uniemożliwiający mu obsługę zadłużenia kredytowego), wystąpienie przeciwko pożyczkobiorcy przez jakikolwiek podmiot trzeci z powództwem o świadczenie przekraczające kwotę pożyczki lub z powództwem, którego wartość przedmiotu sporu przekraczać będzie powyższą kwotę bądź z innym powództwem, które w razie niekorzystnego rozstrzygnięcia może spowodować po stronie

pożyczkobiorcy powstanie zobowiązania przekraczającego powyższą kwotę, wszczęcia postępowania układowego wobec pożyczkobiorcy, otwarcia likwidacji pożyczkobiorcy oraz niewykonania wezwania, o którym mowa w § 9 ust. 4 punkt b podpunkt v.

Okres wypowiedzenia liczony był od dnia doręczenia przez bank przesyłką listową pisemnego oświadczenia o wypowiedzeniu umowy pożyczki, a w przypadku wypowiedzenia umowy przez pożyczkobiorcę – od dnia wpłynięcia przesyłki do banku.

Zgodnie z § 19 lit. B pkt 4-6 regulaminu kredytowania(...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. stanowiącego integralną część umowy, w wypadku niespłacenia przez pożyczkobiorcę w terminie spłaty raty wynikającej z umowy pożyczki lub harmonogramu spłat oraz wierzytelności banku po upływie okresu wypowiedzenia, niespłacona kwota stawała się zadłużeniem przeterminowanym, a kwota kapitału stanowiła kapitał przeterminowany, który podlegał oprocentowaniu według stopy procentowej wynoszącej czterokrotność stopy procentowej kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego.

umowa pożyczki – k. 35-37 akt, regulamin kredytowania – k. 90-94 akt, tabela opłat i prowizji – k. 85-86 akt, deklaracja ubezpieczeniowa – k. 87-88 akt, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej – k. 89 akt

W związku z zawartą umową pożyczki J. Z. złożył w dniu 27 sierpnia 2013 roku (...)spółce akcyjnej z siedzibą w W. dyspozycję uruchomienia środków z umowy pożyczki.

W dniu 27 sierpnia 2013 roku kwota pożyczki pomniejszona o kwotę 3 249,18 złotych tytułem prowizji została przekazana na rachunek bankowy J. Z..

J. Z. regulował raty pożyczki w różnych wysokościach i terminach.

wniosek o uruchomienie środków do umowy pożyczki – k. 52 akt, dyspozycja uruchomienia kredytu/polecenie przelewu – k. 51 akt, wydruk harmonogramu spłat – k. 53 akt, wydruk historii rachunku pożyczkowego – k. 54-57 akt, wydruk historii naliczania odsetek – k. 58-61 akt, wydruk zestawienia dokonywanych wpłat – k. 53 akt, historia wpłat – k. 68-70 akt, wydruk raportu „zestawienie należności i spłat kredytu” – k. 71-77 akt, wydruk raportu „zestawienie należności i zaległości kapitałowe z kalkulacją odsetek za zwłokę” – k. 78-80 akt, wydruk raportu dekretów – k. 81-84 akt

W dniu 02 listopada 2016 roku (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. skierował do J. Z. ostateczne wezwanie do zapłaty (w terminie 14 dni roboczych od daty otrzymania wezwania) całości zadłużenia w kwocie 3 294,24 złotych, pod rygorem wypowiedzenia umowy pożyczki.

Wezwanie to zostało odebrane przez J. Z. w dniu 15 listopada 2016 roku, jednakże nie dokonał on zapłaty powyższej kwoty.

Oświadczeniem z dnia 09 grudnia 2016 roku(...)spółka akcyjna z siedzibą w W. wypowiedział J. Z. umowę pożyczki numer (...), z zachowaniem okresu wypowiedzenia wynikającego z umowy wynoszącego 30 dni.

J. Z. nie odebrał powyższego oświadczenia o wypowiedzeniu umowy, w związku z czym w dniu 29 grudnia 2016 roku zwrócono je do nadawcy.

ostateczne wezwanie do zapłaty wraz z potwierdzeniem odbioru – k. 62-64 akt, wypowiedzenie umowy kredytowej wraz z potwierdzeniem nadania i zwrotu – k. 38-40 akt

W dniu 13 listopada 2017 roku(...)spółka akcyjna z siedzibą w W. w oparciu o księgi rachunkowe wystawił wyciąg z ksiąg banku, w którym wskazano, że zobowiązanie dłużnika J. Z. wynikające z umowy pożyczki numer (...) zawartej w dniu 22 sierpnia 2013 roku wynosi 49 327,39 złotych i obejmuje kapitał pożyczki w kwocie 41 382,72 złotych, odsetki od należności nie spłaconej w terminie naliczone do dnia 12 listopada 2017 roku w kwocie 5 622,17 złotych

oraz koszty, opłaty i prowizje w kwocie 2 322,50 złotych. Wskazano również, że dalsze należne bankowi odsetki, które obciążają dłużnika od dnia wystawienia wyciągu z ksiąg banku obliczane są od kwoty 41 382,72 złotych według stopy procentowej dla kredytów przeterminowanych wynoszącej czterokrotność stopy procentowej kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego.

wyciąg z ksiąg banku – k. 47v akt, pełnomocnictwo – k. 49 akt, wydruk harmonogramu spłat – k. 53 akt, wydruk historii rachunku pożyczkowego – k. 54-57 akt, wydruk historii naliczania odsetek – k. 58-61 akt, wydruk zestawienia dokonywanych wpłat – k. 53 akt, historia wpłat – k. 68-70 akt, wydruk raportu „zestawienie należności i spłat kredytu” – k. 71-77 akt, wydruk raportu „zestawienie należności i zaległości kapitałowe z kalkulacją odsetek za zwłokę” – k. 78-80 akt, wydruk raportu dekretów – k. 81-84 akt

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny w niniejszej sprawie Sąd ustalił na podstawie wyżej powołanych dowodów z dokumentów przedłożonych przez powoda w toku postępowania, których prawdziwość i autentyczność nie była przez strony kwestionowana i które nie budziły także wątpliwości Sądu co do swej autentyczności i wiarygodności, a zatem brak było podstaw do odmowy dania im wiary.

Postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 12 grudnia 2018 roku na podstawie art. 130⁴ § 5 k.p.c. Sąd oddalił wniosek pozwanego o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu księgowości i rachunkowości na okoliczność ustalenia prawidłowości naliczenia wysokości kwoty kapitału przedmiotowej pożyczki, prawidłowości naliczenia odsetek umownych od kwoty kapitału oraz prawidłowości naliczenia kosztów, opłat i prowizji – wobec nieuiszczenia przez pozwanego zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego sądowego.

Postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 12 grudnia 2018 roku Sąd pominął także dowód z zeznań stron, albowiem osoby uprawnione do reprezentowania powoda oraz pozwany nie stawili się na rozprawę mimo prawidłowego wezwania i nie usprawiedliwili swojej nieobecności.

W ocenie Sądu powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

W niniejszej sprawie powód (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. domagał się zasądzenia od pozwanego J. Z. kwoty 49 327,39 złotych wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy procentowej kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego, z ograniczeniem wynikającym z treści art. 481 § 2⁽¹⁾ k.c., liczonymi od kwoty 41 382,72 złotych za okres od dnia 13 listopada 2017 roku do dnia zapłaty, a także kosztów procesu, swoje roszczenie wywodząc z umowy pożyczki łączącej strony oraz faktu jej niezwrócenia przez pozwanego w całości w umówionym przez strony terminie.

Pozwany J. Z. kierując zarzuty przeciwko żądaniu pozwu podnosił, że powód nie wykazał, iż ustalona przez niego i dochodzona w przedmiotowym postępowaniu sądowym wysokość kwoty kapitału pożyczki, odsetek umownych od kwoty kapitału pożyczki oraz innych kosztów, opłat i prowizji, została obliczona w sposób prawidłowy, rzetelny oraz bezstronny. Ponadto pozwany wskazał, że wyciąg z ksiąg rachunkowych powoda z dnia 13 listopada 2017 roku został wystawiony w sposób błędny i w oparciu o bliżej nieokreśloną podstawę prawną oraz nie stanowi dokumentu urzędowego, a nadto został sporządzony przez szeregowego pracownika banku, wobec czego nie można stwierdzić, czy osoba ta była do tego umocowana i czy było to umocowanie właściwe. Wreszcie pozwany podniósł, że art. 481 § 2¹ k.c. wyklucza możliwość zastosowania tego artykułu do pożyczek długoterminowych udzielanych przez instytucje kredytowe.

Poza sporem pozostawało, że strony zawarły umowę pożyczki uregulowaną w art. 720 § 1 k.c., zgodnie z którym przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo rzeczy

oznaczonych tylko co do gatunku i tej samej jakości. Niesporne było także, że środki pieniężne w umówionej kwocie zostały przekazane przez powoda w wykonaniu tej umowy na rachunek bankowy pozwanego J. Z..

Jak wynikało z pisma powoda z datą w nagłówku „dnia 16 maja 2018 roku” (k. 19-23 akt) dochodzone pozwem roszczenie obejmowało kwoty:

1. 41 382,72 złotych z tytułu niespłaconego kapitału pożyczki,
2. 5 622,17 złotych z tytułu odsetek, w tym:
 - a) 2 353,54 złotych z tytułu odsetek umownych (kapitałowych) w wysokości 10% wyliczonych w następujący sposób: za okres od dnia 04 lipca 2016 roku do dnia 01 sierpnia 2016 roku liczone od kwoty 41 392,73 złotych, za okres od dnia 02 sierpnia 2016 roku do dnia 01 września 2016 roku liczone od kwoty 41 038,84 złotych, za okres od dnia 02 września 2016 roku do dnia 02 października 2016 roku liczone od kwoty 40 705 złotych, za okres od 03 października 2016 roku do dnia 01 listopada 2016 roku liczone od kwoty 40 379,69 złotych, za okres od dnia 02 listopada 2016 do dnia 01 grudnia 2016 roku liczone od kwoty 40 029,14 złotych, za okres od dnia 02 grudnia 2016 roku do dnia 01 stycznia 2017 roku liczone od kwoty 39 686,89 złotych, za okres od dnia 02 stycznia 2017 roku do dnia 01 lutego 2017 roku liczone od kwoty 39 341,78 złotych, za okres od dnia 02 lutego 2017 roku do dnia 03 marca 2017 roku liczone od kwoty 38 993,80 złotych,
 - b) 3 268,63 złotych z tytułu odsetek umownych za opóźnienie (karnych)
2. 2 322,50 złotych tytułem kosztów, w tym za trzy wezwania do zapłaty (30 złotych za jedno), za siedem miesięcznych składek na ubezpieczenie od utraty zysku (w kwocie po 247,50 złotych każda składka), za przeprowadzenie wizyty terenowej (300 złotych) i za monit za niezapewnienie umówionego limitu obrotów (200 złotych).

Stosownie do treści art. 6 k.c. ciężar dowodu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 03 października 1969 roku w sprawie o sygn. akt II PR 313/69 (OSNC 1970, nr 9, poz. 147) na powodzie spoczywa ciężar udowodnienia faktów przemawiających za zasadnością jego roszczenia. W razie zaś sprostania przez powoda ciężarowi, na stronie pozwanej (w niniejszym przypadku – na pozwanym – J. Z.) spoczywa wówczas ciężar udowodnienia ekscpepcji i faktów uzasadniających jej zdaniem oddalenie powództwa (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 1982 roku, sygn. akt I CR 79/82).

Dla wykazania zasadności swojego żądania, tak w zakresie zasady, jak i wysokości, powód (...) spółka akcyjna z siedzibą W. przedłożył nie tylko umowę pożyczki zawartą z pozwanym wraz ze stanowiącymi integralną część umowy regulaminem kredytowania oraz tabelą opłat i prowizji, ale również szereg wydruków z systemu bankowego, w tym wydruk historii rachunku (k. 54-57akt), wydruk historii naliczania przez powoda odsetek (k. 58-61 akt), wydruk raportu dokonywanych przez pozwanego wpłat (k. 53 akt), wydruk raportu zestawienia należności i spłat kredytu (k. 71-77akt), wydruk raportu zestawienia należności i zaległości kapitałowych z kalkulacją odsetek za zwłokę (k. 78-80 akt), historię wpłat (k. 68-70 akt), z których to dokumentów jednoznacznie wynikało, iż pozwany zaprzestał regulowania rat pożyczki, a także sposób zarachowania spłat dokonywanych przez pozwanego i sposób naliczania odsetek umownych, zarówno kapitałowych, jak i za opóźnienie (karnych), a zatem, w ocenie Sądu, uznać należało, że powód udowodnił okoliczności przemawiające za uwzględnieniem powództwa.

W powyższych okolicznościach ciężar wykazania faktów uzasadniających zdaniem pozwanego oddalenie powództwa, spoczywał na pozwanym J. Z.. Tymczasem pozwany na powyższą okoliczność nie przedstawił żadnych dowodów, poza swoimi twierdzeniami zawartymi w sprzeciwie od nakazu zapłaty. Wskazać przy tym należy, że zarzuty pozwanego miały charakter bardzo ogólny – pozwany nie wskazał bowiem, w jakim zakresie kwestionuje wysokość roszczenia i dlaczego. Jednocześnie pozwany mimo doręczenia mu powyższych dokumentów wraz z zobowiązaniem go do ustosunkowania się do nich, nie zakwestionował ich treści, nie sformułował wobec nich żadnych zarzutów, nie wskazał żadnego przypadku, w którym naliczenie odsetek, czy to kapitałowych, czy karnych byłoby nieprawidłowe, nie wykazał wreszcie, że dokonał on jakiegokolwiek innych wpłat na poczet spłaty przedmiotowej pożyczki aniżeli uwzględnione w

tych zestawieniach, w konsekwencji czego Sąd po myśli art. 230 k.p.c. uznał, że dokumenty te nie były ostatecznie przez pozwanego kwestionowane, a okoliczności w nich wskazane – za przyznane.

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem judykatury ciężar dowodu w postępowaniu cywilnym nie zawsze spoczywa na powodzie. Pozwany odmawiając uczynienia zadość żądaniu powoda obowiązany jest udowodnić fakty wskazujące na to, że uprawnienie żądającemu nie przysługuje (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 20 grudnia 2006 roku w sprawie o sygn. akt IV CSK 299/06). Pozwany powinien zatem wskazać konkretnie, w jakim zakresie żądanie pozwu jest zawyżone lub nieprawidłowo wyliczone, czego w żadnej mierze nie uczynił. Raz jeszcze podkreślić należy, że mimo podniesionego w elektronicznym postępowaniu upominawczym zarzutu, że powód nie wykazał, że ustalona przez niego i dochodzona w przedmiotowym postępowaniu sądowym wysokość kwoty kapitału pożyczki, odsetek umownych od kwoty kapitału pożyczki oraz innych kosztów, opłat i prowizji, została obliczona w sposób prawidłowy, rzetelny oraz bezstronny, pozwany J. Z. w żaden sposób nie ustosunkował się do wyżej powołanych dokumentów złożonych przez powoda już po przekazaniu sprawy do sądu właściwości ogólnej, nie kwestionując ani ich prawdziwości, ani wiarygodności, nie uzupełnił on także złożonego przez siebie sprzeciwu od nakazu zapłaty ani nie stawiał się na rozprawę, mimo prawidłowego wezwania, zaś wobec spełnienia przez powoda obowiązku wykazania zasadności jego żądania, to właśnie na nim (pозwanym) spoczywał ciężar wykazania okoliczności uzasadniających oddalenie powództwa, któremu to obowiązkowi niewątpliwie nie sprostał.

Odnosnie zarzutu pozwanego, iż osoba podpisana pod treścią wyciągu z ksiąg bankowych nie była upoważniona do jego sporządzenia, zarzut ten należy uznać za chybiony jako, że upoważnienie tej osoby do dokonania zakwestionowanej czynności wprost wynika z dokumentu pełnomocnictwa, który został załączony do akt (k. 49 akt). Trafnie wskazuje przy tym pozwany, że stosownie do art. 95 ust. 1a ustawy z dnia z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe (test jednolity: Dz. U. z 2018 roku, poz. 2187) urzędowa moc prawna wyciągu z ksiąg bankowych dotyczy jedynie czynności bankowych i nie obowiązuje w postępowaniu cywilnym, a co a tym idzie dokument ten nie korzysta z domniemań prawnych właściwych dla dokumentów urzędowych. Zauważyć jednak trzeba, że jest to dokument prywatny i jako taki stanowi pełnoprawny środek dowodowy. Przedłożony przez powoda wyciąg był podpisany przez osobę upoważnioną do składania oświadczeń w zakresie praw oraz obowiązków majątkowych banku oraz opatrzony pieczęcią banku i w tym zakresie stanowił wystarczające potwierdzenie wysokości roszczenia powoda. W okolicznościach analizowanej sprawy pozwany nie zdołał zakwestionować prawdziwości tego dokumentu ani nie podważył prawidłowości i rzetelności wyliczeń w nim odzwierciedlonych. Wskazać trzeba przy tym, że wyciągi tego rodzaju muszą odzwierciedlać stan ksiąg rachunkowych banku prowadzonych według szczegółowych zasad określonych w ustawie z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 roku, poz. 395), a banki w zakresie prawidłowości danych w nich zawartych poddawane są wnikliwej kontroli instytucji działających w ramach nadzoru finansowego. Podkreślenia wymaga fakt, iż to, że wyciągi z ksiąg banku w świetle obowiązujących obecnie przepisów prawa nie posiadają mocy dokumentu urzędowego, nie zmienia faktu, iż wyciągi te, podobnie jak pozostały zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, podlegają ocenie Sądu orzekającego w zakresie ich wiarygodności, prawdziwości i mocy dowodowej i w konsekwencji Sąd w dalszym ciągu jest uprawniony na podstawie art. 233 § 1 k.p.c. do poczynienia na podstawie tychże wyciągów wiążących ustaleń faktycznych.

Z kolei podniesiony przez pozwanego zarzut, że art. 481 § 2¹ k.c. wyklucza możliwość zastosowania go do pożyczek długoterminowych udzielanych przez instytucje kredytowe, pozostaje nie tylko całkowicie niezrozumiały, ale i chybiony. Przepis ten wskazuje bowiem, że maksymalna wysokość odsetek za opóźnienie nie może w stosunku rocznym przekraczać dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie (odsetki maksymalne za opóźnienie). Zważyć przy tym należało, że powód domagał się – w związku z opóźnieniem pozwanego odnosnie zwrotu pozostałego kapitału pożyczki – zasądzenia odsetek umownych w wysokości czterokrotności stopy procentowej kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego, co znajdowało uzasadnienie w postanowieniach umowy, przy czym właśnie na mocy art. 481 § 2¹ k.c. odsetki te nie mogły przekraczać odsetek maksymalnych za opóźnienie (czyli dwukrotnej wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie).

Jedynie na marginesie wskazać należy, że jakiegokolwiek odniesienie dotyczące wskazywanych przez pozwanego „pożyczek długoterminowych udzielanych przez instytucje kredytowe” znajduje się w treści art. 482 § 1 k.c., zgodnie z którym od zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie dopiero od chwili wytoczenia o nie powództwa, chyba że po powstaniu zaległości strony zgodziły się na doliczenie zaległych odsetek do dłuższej sumy. Przepis ten nie dotyczy pożyczek długoterminowych udzielanych przez instytucje kredytowe.

Uchylenie przewidzianego w § 1 art. 482 k.c. zakazu anatocyzmu następuje więc w trzech przypadkach (tak Maciej Gutowski, Komentarz do kodeksu cywilnego, 2016, Lex). Po pierwsze, odsetek za opóźnienie od odsetek już zaległych można żądać bez ograniczeń od chwili wytoczenia o nie powództwa. Po drugie, strony mogą, ale tylko po powstaniu zaległości, zgodzić się na doliczenie zaległych (wymagalnych) odsetek do dłuższej sumy, czyli na kapitalizację. I po trzecie, zakaz ten nie obejmuje w ogóle pożyczek długoterminowych udzielanych przez instytucje kredytowe (tamże), a więc sytuacji, z jaką mamy do czynienia w niniejszej sprawie. Jednocześnie przy tym wskazać należy, że jak wynikało z treści pozwu elementem żądania pozwu była wprawdzie kwota 5 622,17 złotych z tytułu odsetek (co obejmowało kwotę 2 353,54 złotych z tytułu odsetek umownych (kapitałowych) i kwotę 3 268,63 złotych z tytułu odsetek umownych za opóźnienie (karnych), jednakże od tej należności powód nie domagał się żadnych dalszych odsetek. Żądanie zasądzenia odsetek umownych w wysokości czterokrotności stopy procentowej kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego dotyczyło wyłącznie niespłaconego kapitału pożyczki w kwocie 41 382,72 złotych i znajdowało uzasadnienie w postanowieniach umowy.

Mając powyższe okoliczności na względzie, na podstawie art. 720 k.c. w zw. z art. 481 k.c. Sąd zasądził od pozwanego J. Z. na rzecz powoda(...)spółki akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 49 327,39 złotych wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy procentowej kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym, nie przekraczającymi wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie, liczonych od kwoty 41 382,72 złotych za okres od dnia 13 listopada 2017 roku do dnia zapłaty.

O kosztach procesu Sąd orzekł w punkcie drugim wyroku zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. w zw. z art. 108 k.p.c., zgodnie z którą strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). W niniejszej sprawie powód wygrał proces w całości. Koszty przez niego poniesione wyniosły 4 241,38 złotych i obejmowały: opłatę sądową od pozwu w kwocie 617 złotych, opłatę skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 złotych, opłatę notarialną od uwierzytelnionego pełnomocnictwa pracownika wnoszącego pozew w imieniu powoda w kwocie 7,38 złotych oraz wynagrodzenie pełnomocnika będącego radcą prawnym w kwocie 3 600 złotych ustalone w oparciu o przepis § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 roku, poz. 265).

Na podstawie art. 113 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o opłatach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 roku, poz. 300) Sąd nakazał ściągnąć od pozwanego J. Z. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Gdyni kwotę 1 850 złotych tytułem różnicy pomiędzy opłatą sądową od pozwu należną (w kwocie 2 467 złotych) a uiszczoną (w kwocie 617 złotych).

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

SSR Justyna Supińska

Gdynia, dnia 22 grudnia 2018 roku